

Şeyletiella Dermatiti

Cheyletiella Blakei Dermatitis

Selma Emre, Salime Yağılı, Ahmet Metin, Aydan Kılıçarslan*, Suzan Demir Pektaş

Ankara Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Kliniği ve *Patoloji Kliniği Ankara, Türkiye

Özet

Şeyletieloz (şeyletiella dermatiti), tüm dünyada, kedi, köpek ve tavşanlarda yaygın olarak bulunan cheyletiella akarlarının neden olduğu bir dermatittir. Doğal konagi kediler olan '*Cheyletiella blakei*', özellikle evde beslenen infeste kedilerle yakın teması olan insanlarda infestasyona yol açar. İnsanlarda şeyletielozis tanısı doktor veya veterinerin şüphelenmesi ve hayvanda akarların gösterilmesi ile konur. Şeyletielozisten şüphelenilmez ise, parazitoz delüzyonu sanılabilir ve uzun süre tanı alamayabilir. Kırk sekiz yaşında kadın hasta, polikliniğimize, karında, göğüste, kollar ve uyluk ön yüzlerinde kaşıntılı, kırmızı renkli papüllerle başvurdu. Üç günlük topikal kortikosteroid tedavisinin ardından şikayetleri gerilememeyen hastada daha detaylı anemnez ve incelemeler sonucunda şeyletielozdan şüphelenildi. On beş gün önce evde beslemeye başladığı kedinin veteriner muayenesinde şeyletiella akarlarının tespit edilmesi ile tanı doğrulandı. Şeyletiella dermatiti çok nadir olmamasına rağmen dermatologlar tarafından iyi bilinmeyen bir dermatoz olması nedeniyle çoğu olguda tanı konulamamaktadır. Bildiğimiz kadariyla ülkemizde daha önceden bildirilmiş şeyletiella dermatiti olgusu bulunmamaktadır. Bu nedenle olgunun burada sunulması uygun görüldü. (Türkderm 2011; 45: 213-5)

Anahtar Kelimeler: Şeyletieloz, şeyletiella dermatiti, parazitoz

Summary

Cheyletiellosis (cheyletiella dermatitis) is a dermatitis caused by cheyletiella mites that are seen more commonly in cats, dogs and rabbits all over the world. *Cheyletiella blakei*, which is naturally hosted by cats, causes infestations in people, especially who are in close contact with infested cats. The diagnosis of cheyletiellosis in humans is established by the suspicion of physician or veterinarian and demonstration of the mites in cats. If not suspected, cheyletiellosis may be thought as delusions of parasitosis and may be undiagnosed. A 48-year-old woman presented to our clinic with red, pruritic papules on the chest, abdomen, arms and anterior thighs. There was no remission of the complaints of the patient after 3 days of topical corticosteroid treatment. Following more detailed examination and medical history, cheyletiellosis was suspected. The diagnosis was confirmed by a veterinary control of the cat that the women had started feeding at home about 15 days ago. Although cheyletiella dermatitis is not uncommon, most cases are undiagnosed because it is not a well-known dermatosis by dermatologists. As far as we know, there is no previously reported cheyletiella case in our country. (Turkderm 2011; 45: 213-5)

Key Words: Cheyletiellosis, cheyletiella dermatitis, parasitosis

Giriş

Şeyletieloz, tüm dünyada yaygın olarak bulunan, kedi, köpek ve tavşanlarda yaşayan, cheyletiella akarlarının neden olduğu bir dermatozdur. Cheyletiella türlerinden *C. blakei* kedilerde,

C. yasguri köpeklere, *C. parasitovorax* ise daha çok tavşanlarda infestasyona neden olmaktadır^{1,2}. Özellikle evde beslenen hayvanlarla yakın temas halinde olan insanlarda infestasyon ortaya çıkar. Çiftçiler ve veterinerler de zoonotik akar dermatitleri için yüksek riske sahiptir. İnfeste hayvanlar genellikle

Yazışma Adresi/Address for Correspondence: Dr. Selma Emre, Ankara Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Kliniği, Ankara, Türkiye
Tel.: +90 312 291 25 25-4120 E-posta: dr_semre@yahoo.com **Geliş Tarihi/Received:** 13.08.2010 **Kabul Tarihi/Accepted:** 13.10.2010

Türkderm-Deri Hastalıkları ve Frengi Arşivi Dergisi, Galenos Yayınevi tarafından basılmıştır.
Turkderm-Archives of the Turkish Dermatology and Venerology, published by Galenos Publishing.

asemptomatiktir; cheyletiella ve diğer akar türleri için doğal bir barınak olan tavşanların %50inden fazlasında parazit bulunmaktadır³. Tipik olarak tünel yapmayan parazit, epidermisin keratin tabakasında yaşar ve deri yüzeyindeki doku sıvıları ve deskuamasyonlarla beslenir^{1,4}.

İnsanlarda ortaya çıkan klinik tablo daha çok infeste hayvanın temas ettiği bölgelere lokalize, çok sayıda, yoğun kaşıntılı papüller ve nekrotik alanlarla karakterizedir¹. Çok nadir olmamasına rağmen, dermatologlar tarafından iyi bilinmeyen bir dermatoz olması nedeniyle çoğu olguda tanı konulamayabilir⁵. Burada şeyletiella dermatiti tanısı konulan 48 yaşında kadın hasta sunulmaktadır. Bildiğimiz kadariyla ülkemizde daha önceden bildirilmiş şeyletiella dermatiti olgusu bulunmamaktadır.

Olgu

Kırk sekiz yaşında kadın, karında, göğüste, her iki kol ve uyluk ön yüzlerinde, 1 hafta önce başlayan kaşıntılı, kırmızı renkli döküntü şikayetini ile başvurdu. Üç gün önce aynı şikayetleri ile gittiği sağlık kuruluşunda topikal kortikosteroid tedavisi önerilen hasta bu tedaviden fayda görmediğini ifade etti. Dermatolojik muayenede, göğüste, karında kollar ve uylukların ön yüzlerinde 1-5mm çaplı, bazlarının ortalarında kahverengi krut bulunan, kırmızı renkli makülopapüler lezyonlar mevcuttu (Resim 1, 2). Hikayesinden 15 gündür evde kedi beslediği öğrenildi ve kediden bulaşan bir parazit infestasyonundan şüphelenildi. Kedinin veteriner hekim tarafından yapılan muayenesinde cheyletiella akarları tespit edildi. Hastamız şeyletiella dermatiti ön tanısı ile yapılan deri biyopsisinde, epidermis yüzeyinde bir alanda defekt ve eksuda ile defektin çevresinde daha belirgin olmak üzere spongioz izlendi. Üst dermiste ödem ile üst ve

Resim 1. Karında pembe-kırmızı renkli papüler lezyonlar

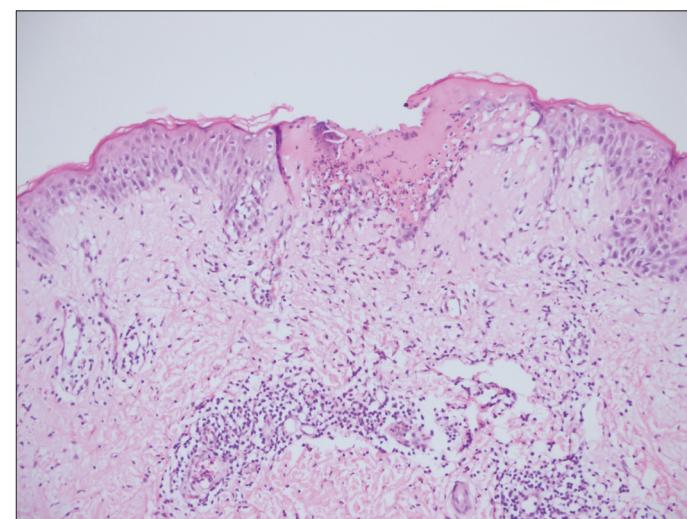
Resim 2. Önkolda ortalarında kurut bulunan kırmızı renkli papüller

orta dermiste perivasküler alanda çok sayıda eozinofil lökosit içeren, karışık tipte iltihabi hücre infiltrasyonu dikkat çekti (Resim 3). Kan biyokimyası, tam kan sayısı, sedimentasyon değerleri normal sınırlardaydı. Bu bulgularla hastaya şeyletiella dermatiti tanısı konuldu. Topikal Spermetrin solüsyonu ile kedi tedavi edildi. Evde bulunan hali, perde, koltuk, nevresim gibi eşyalar yıkanarak kedi dışında hayatı kalan parazitin eradikasyonu sağlanmaya çalışıldı. Kedinin tedavisinden sonra 1 hafta içinde hastamızın şikayetleri tamamen geçti.

Tartışma

Cheyletiella blakei, doğal konuğu kediler olan bir akar türüdür. Yumurta, larva, nimf ve erişkin evrelerden oluşan yaklaşık 21 günlük yaşam siklusunu aynı konakta geçirirler^{4,6}. Larvalar, nimfler ve erişkin erkek parazitler, konakçıdan ayrıldığında 48 saat içinde ölüken, erişkin dişi parazit konak dışında 10 güne kadar hayatı kalabilir. İnsanlar bu dönemde tesadüfen ve kazara geçici olarak paraziti taşırlar. Bulaşıcılığı çok yüksek olması nedeniyle, infeste hayvana sahip insanların yaklaşık % 20 si infeste olur⁴. Lezyonlar eve kısa süreliğine gelen ziyaretçilerde, kedilerle yakın temas olmadan ya da kedi tedavi edildikten sonraki kısa süre içinde de gelişebilir⁵. Akarlar genellikle insanda uzun süre kalmazlar; çünkü insanda tünel oluşturmaz veya çoğalmazlar. Yakın fiziksel temas olduğunda ısrar ve hızla hayvan konaklarına geri dönerler⁴. Hastamız, kedinin tedavi edilmesinden sonraki sürede evde kalan parazitin uzaklaştırılmasını hızlandırmak amacıyla evdeki hali, perde, koltuk, nevresim gibi eşyalarını yıkayarak desinfeste etti.

Hastalığın gerçek insidansı bilinmemektedir, fakat bir kez etken tespit edildikten sonra görülmeye sıklığı artmaktadır. Kedilerde *C. blakei* ile infeste olma oranı farklı çalışmalarla %0,16 ile %16,7 arasında bildirilmiştir⁵. Fakat ülkemizde bu konu ile ilgili yapılmış bir araştırma bulunmamaktadır. Infeste hayvanlar genellikle asemptomatiktir. Semptomatik olduğunda ise hemen göze çarpmanın hafif bir dermatit oluşur³. Hayvanın sırında veterinerler tarafından yürüyen kepek (walking dandruff) olarak adlandırılan, değişen derecelerde kepekleşme, bazen de kendi kendini tırmalama şeklinde kaşıntı belirtileri gözlenebilir⁵. Burada sunulan hastanın kedisinde yoğun kepek şeklinde semptomlar mevcuttu.

Epidermiste spongioz, üst dermiste ödem ile üst ve orta dermiste perivasküler alanda çok sayıda eozinofil lökosit içeren, karışık tipte iltihabi hücre infiltrasyonu, Hematozsilen-Eozin X 20.

Şeyletiella dermatiti, çoğunlukla kadınlarda rastlanan çok kaşıntılı papüllerden oluşur. Çok sayıdaki papüller, genellikle grube olmakla birlikte yaygın da olabilirler³. Cheyletiellalara bağlı vezikülobüllöz tipte erüpsiyonlar da bildirilmiştir^{1,7}. Lezyonların dağılımı, karın, göğüs, uyluk ön yüzleri gibi infeste hayvanın temas ettiği bölgelere uyar⁵. Bizim hastamızın lezyonları, kediye kucağınamasına bağlı olarak kolların ön yüzleri, göğüs, karın ve uyluk ön yüzlerde lokalize idi.

Şeyletiella dermatitinin tanısı, parazitten şüphelenilmediği takdirde oldukça zordur. Hastalara uzun süre tanı konulamayabilir ve parazitoz delüzyonları sanılabilir⁵. Doktor ya da veterinerin şüphelenmesi ile tipik klinik bulgularla tanı kolaydır. Bizim hastamızda şikayetler evde kedi beslemeye başladıkten 1 hafta sonra başlamıştı ve hastanın kendisi şikayetlerinin kedi ile ilişkili olabileceğinden şüphelenerek bize bilgi verdi. Kedinin veteriner tarafından muayene edilerek cheyletiella akarlarının tespit edilmesi ile tanı doğrulandı. Kedilerde *C. blakei*nin tespiti, kedinin tüylerinin taranması, fırçalanması veya selofon bant yöntemi ile elde edilen toz ve kepeklerin mikroskopik incelemesi ile yapılır. Bazen akarlar direkt olarak siyah zeminde çiplak gözle de görülebilir^{5,8}. Laboratuvara bazı hastalarda kanda eozinofili bildirilmiştir¹. Bizim hastamızda eozinofili yoktu, tam kan sayımı değerleri normal sınırlardaydı.

Şeyletiella infestasyonunun tedavisi çeşitli ektoparazitik banyo ve spreylerele (ivermektin, selamektin, spermetrin vb.) yapılabilir. Parazit kedi konağı dışında yaşam siklusunu tamamlamadığından insanlara anti-paraziter tedavi gerekli değildir. Burada sunulan hastada olduğu gibi, hayvandaki parazitin eradikasyonunu takip eden 1 hafta ile 10 gün için-

de insandaki şeyletiella dermatitinin spontan olarak gerilemesi beklenir⁶. Sonuç olarak, kedilerde şeyletiella infestasyonunun çoğunlukla asemptomatik seyretmesi, dermatologların bu dermatiti çok iyi bilmemesi ve parazitten şüphelenilmemesi gibi nedenlerle çoğu olguda şeyletiella dermatitine tanı konulmadığını düşünüyoruz. Diğer evcil hayvanlara oranla evde kedi beslemenin nispeten yaygın olduğu ülkemizde bu dermatitin gözden kaçırılmaması ve ayırcı tanıda akılda bulunması amacıyla sunulması uygun göründü.

Kaynaklar

1. Dobrosavljevic DD, Popovic ND, Radovanovic SS: Systemic manifestations of Cheyletiella infestation in man. Int J Dermatol 2007;46:397-9.
2. Elston DM: Bites and stings. Dermatology. Ed. Bologna JL, Lorizzo JL, Rapini RP Spain, Mosby 2008:1303-19.
3. Elston DM: What's eating you? Cheyletiella mites. Cutis 2004;74:23-4.
4. Wagner R, Stallmeister N: Cheyletiella dermatitis in humans, dogs and cats. Br J Dermatol 2000;143:1110-2.
5. Keh B, Lane RS, Shachter SP: *Cheyletiella blakei*, an ectoparasite of cats, as cause of cryptic arthropod infestations affecting humans. West J Med 1987;146:192-4.
6. Chailleux N, Paradis M: Efficacy of selamectin in the treatment of naturally acquired cheyletiellosis in cats. Can Vet J 2002;43:767-70.
7. Tsianakas P, Polack B, Pinquier L, Levy Klotz B, Prost-Squarcioni C: Cheyletiella dermatitis: an uncommon cause of vesiculobullous eruption. Ann Dermatol Venereol 2000;127:826-9.
8. White SD, Rosychuk RA, Fieseler KV: Clinicopathologic findings, sensitivity to house dust mites and efficacy of milbemycin oxime treatment of dogs with Cheyletiella sp. infestation. Vet Dermatol 2001;12:13-8.